

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA „ȘTEFAN CEL MARE”

MODEL DE CURRICULUM INSTITUȚIONAL

**pentru studiile superioare de licență (ciclul I) și de master (ciclul II)
realizate în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI**

COORDONAT la ședința Comisiei de asigurare a calității a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI Proces-verbal <u>5</u> din „<u>09</u>” <u>06</u> Președintele comisiei, dr., conf. univ. Marcel BOSCANEANU 	ADOPTAT la ședința Consiliului Facultății Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI Proces-verbal nr. <u>6</u> din „<u>14</u>” <u>06</u> 2021 Președintele Consiliului Facultății, decan facultate, dr., conf. univ. Veaceslav URSU
--	--

Chișinău 2021

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA „ȘTEFAN CEL MARE” (TNR, 14, bold¹)
FACULTATEA DREPT, ADMINISTRAȚIE, ORDINE ȘI SECURITATE PUBLICĂ
DOMENIUL DE FORMARE: Drept
SPECIALITATEA: Drept
FORMA DE ÎNVĂȚĂMÂNT CU FRECVENȚĂ (buget/taxă),
FRECVENȚĂ REDUSĂ (buget/taxă),
(TNR, 12, bold)

CATEDRA „DREPT POLIȚIENESC ȘI SECURITATE PUBLICĂ”
(TNR, 14, bold)

Aprobat: (TNR, 12, bold)

prin ședința Consiliului Facultății
drept, ordine publică și securitate civilă
nr. _____ din „_____” _____ 20____
conf./prof. univ., dr/dr. hab. în drept (TNR, 12)

numele, prenumele, semnătura, ștampila

CURRICULUM (TNR, 26, bold)

la unitatea de curs/modul (TNR, 14, bold)

Drept contravențional (TNR, 22, bold)

(ciclul I/II – licență/master)

Coordonat: (TNR, 12, bold)

Șef al Direcției studii și management al calității
conf./prof. univ., dr/dr. hab. în drept
(TNR, 12)

numele, prenumele, semnătura, ștampila

Aprobat: (TNR, 12, bold)

la ședința Catedrei „Drept polițienesc și
Securitate publică”
Proces verbal nr. _____
din „_____” _____ 20____
conf./prof. univ., dr/dr. hab. în drept
(TNR, 12)

Titular autor/autori:

conf./prof. univ., dr/dr. hab. în drept

(TNR, 12, bold)

numele, prenumele, semnătura

Chișinău 2021 (TNR, 14, bold)

¹ TNR, 14, bold – Times New Roman, 14- dimensiunea caracterelor, bold – stil font

CUPRINS (TNR, 12, bold)

I. Preliminarii.....	
II. Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs și finalitățile de studiu.....	
III. Administrarea disciplinei.....	
IV. Unități de conținut și repartizarea orientativă a orelor.....	
V. Condiționări sau exigențe prealabile.....	
VI. Obiective de referință și unități de conținuturi.....	
VII. Sugestii pentru activitatea individuală a studenților.....	
VIII. Tematica referatelor și a lucrărilor de domiciliu.....	
IX. Metode de evaluare a competențelor studenților.....	
X. Subiecte pentru examen.....	
XI. Bibliografie recomandată.....	

I. PRELIMINARII (TNR, 12, bold)

În prezent dreptul contravențional² – susținut de o parte, ca disciplină juridică, contestat sau privit cu rezerve pe de altă parte, se impune în sistemul de drept al Republicii Moldova ca un drept autonom, capabil să răspundă, pe plan doctrinar, legislativ și judiciar, realităților politico-economice și social culturale noi și să contribuie la reglementarea acestor raporturi juridice din societate.

Odată cu constituirea ca ramură de drept, dreptul contravențional și-a lărgit domeniul de acțiune: realitatea juridică obligă știința, precum și jurisprudența să-și dezvolte funcțiile de interpretare și aplicare a normelor contravenționale, astfel în esență, relevându-și sarcina și obligația de a analiza și cerceta domeniul extrem de vast și diversificat al noului regim juridic al contravențiilor din Republica Moldova.

Rezultă prin urmare că dreptul contravențional se impune să se dezvolte și ca disciplină didactică și ca știință juridică care va cuprinde cunoștințe necesare în conformitate cu programele de studii.

Ca disciplină didactică, dreptul contravențional urmează să selecteze o parte din știința juridică relevantă în sursele de specialitate (manuale, monografii, prelegeri, articole etc.) asigurând, astfel, necesarul de cunoștințe teoretice în conformitate cu sarcinile pregătirii cadrelor juridice (și poliției).

Astfel, disciplina în cauză oferă celor ce aplică normele contravenționale cunoștințe necesare privind soluționarea cazurilor contravenționale, asigură înțelegerea justă și aplicarea uniformă, în strictă concordanță cu voința legiuitorului, a normelor dreptului contravențional, precum și modul în care aceste norme sunt aplicate de organele competente în varietatea cazurilor concrete oferite de realitate.

Sistemul disciplinei didactice nominalizate în fond, determinat de legislația contravențională, pe lângă expunerea problemelor teoretice conținute în normele juridice contravenționale, include și alte chestiuni indisolubil legate între ele, cum ar fi principiile și izvoarele dreptului contravențional, raportul juridic contravențional etc.

Dreptul contravențional contribuie la promovarea unor idei moderne și progresiste privind statornicia și perfecționarea principiilor, normelor și a instituțiilor, a raporturilor contravenționale, pentru asigurarea eficienței sporite în combaterea acestui fenomenului contravențional în conexiunea sa cu celelalte fenomene criminale din cadrul societății.

Studierea disciplinei „Drept contravențional” se axează pe trei nivele comportamentale, cu un grad divers de complexitate:

1. **Înțelegerea** - presupune acumularea cunoștințelor teoretice și formarea bazei conceptuale în domeniul Dreptului contravențional;
2. **Aplicarea** - presupune formarea obligațiilor tipice domeniului de activitate respectiv și dezvoltarea deprinderilor practice în studierea Dreptului contravențional;
3. **Integrarea** - presupune formarea capacității de transfer a cunoștințelor teoretice și abilităților practice în rezolvarea situațiilor ne standarde cu problematică juridico-contravențională.

² Disciplina „Drept contravențional” a fost oferită drept exemplu. Se recomandă prezentarea și descrierea generală a disciplinei, actualitatea, noutatea, locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională/specialității. Totodată se propune a se indica informația despre utilizatorii, modalitățile de utilizare și aplicare a curriculumului.

II. COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL UNITĂȚII DE CURS ȘI FINALITĂȚILE DE STUDIU³ (TNR, 12, bold)

Co d	COMPETENȚE	FINALITĂȚI DE STUDIU
1	Cunoașterea evenimentelor, conceptelor, teoriilor și metodologiei normelor de drept	să definească conceptele juridice pe baza materialelor concrete naționale, urmând atât calea inductivă, cât și deductivă; să relateze despre normele juridice de drept contravențional; să demonstreze actualitatea și importanța aplicării corecte a legii contravenționale; să elaboreze generalizări referitor la carențele tehnico-legislative ale legii contravenționale să argumenteze necesitatea soluționării juste a cauzelor contravenționale
2.	Aplicarea cunoștințelor generale din domeniul dreptului contravențional;	să identifice necesitatea studierii relațiilor sociale concrete în procesul de interpretare și aplicare a legii contravenționale; să evalueze intensitatea aplicării normelor de drept contravențional și efectul aplicării asupra diminuării ratei contravenționalității în Republica Moldova; să demonstreze importanța cunoașterii mecanismelor și a procedurilor contravenționale în diferite situații;
3.	Aprecierea contribuției agenților constatatari asupra realizării justiției;	să identifice particularitățile specifice ale organizării activității de constatare și examinare a cauzelor contravenționale de către diferite autorități publice conform competențelor legale; să utilizeze date și informații concrete în vederea evaluării și aprecierii efectelor legii contravenționale asupra persoanelor supuse răspunderii contravenționale; să formuleze propuneri de valorificare a optimizării activității de constatare și examinare a faptelor ilegale.
4.	Exprimarea argumentată a propriei opinii asupra activității unor autorități statale concrete	să dezvolte spiritul de analiză critică a opiniilor din domeniul juridic exprimate public; să inițieze și să mențină o comunicare civilizată cu persoane ce exprimă opinii divergente; să expună opinii proprii, argumentând cu informații și date concrete.
5.	Utilizarea cunoștințelor, metodelor, pentru elaborarea de soluții în vederea înlăturării carențelor tehnico-legislative ale legii contravenționale	- să distingă competențele agenților constatatari; - să fundamenteze opiniile asupra avantajelor și dezavantajelor implementării unor modele eficiente din practica altor state în cadrul procedurilor contravenționale; - să utilizeze arsenalul metodologic pentru a evita abordările dogmatice și formalismul excesiv în interpretarea textelor juridice raportate la situațiile concrete din realitatea socială națională.
6.	Utilizarea de tehnici, metode și procedee în vederea realizării calitative a scopului legii	să utilizeze procedeele metodei logice și metodei comparative în vederea alegerii soluției interpretative corecte a problemelor de drept contravențional; să folosească metode de administrare eficientă a probelor în cadrul procesului contravențional

³ Competențele și finalitățile de studiu prezentate sunt cu titlul de exemplu și nu au un caracter exhaustiv. În corespundere cu particularitățile disciplinei sunt stabilite și descrise competențele și finalitățile de studiu specifice. Vezi Anexa nr. 1 la modelul Curricular, Tabelele 1, 2 și 3. Anexa nu este parte componentă a Curriculum-ului!

	contravenționale prin prisma imperativului	să opereze cu procedeele sintezei și analizei pentru a califica anumite situații de fapt ca fiind semnificative juridic.
7.	Formularea propunerilor în vederea perfecționării cadrului legal existent.	- să identifice experiența istorică valoroasă nesolicitată încă de practica juridică; - să propună, luând ca punct de pornire experiența istorică, soluții practice pentru eficientizarea reformelor în domeniul dreptului contravențional; - să propună pe baza comparației metode de depășire a dificultăților întâmpinate de către agenții constatatori în cadrul proceselor contravenționale.

III. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI⁴ (TNR, 12, bold)

Denumirea disciplinei/unității de curs/modului	Drept contravențional					
Domeniul de formare profesională și specialitatea	Domeniul general de studiu: (042) Drept Domeniul de formare profesională la ciclul I: (0421) Drept Specialitatea: (0421.1) Drept					
Forma de învățământ/studii în bază de taxă/buget	Învățământ cu frecvență, cu finanțare de la bugetul de stat					
Codul disciplinei	S.05.O.038					
Gradul de obligativitate	O					
Categoria formativă	S					
Responsabil de disciplină	Ore de curs		Ionașcu Vitalie, dr., conf. univ.			
	Seminare/lecții practice		Prețivății Ghenadie			
Semestrul	Semestrul 5					
Limba de predare	Română					
Ore total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Practice	Total ore
	60	60	34	26	-	120
Forma de evaluare	examen/colocviu ⁵					
Numărul de credite	4					

⁴ Informația necesară pentru a completa tabelul propus la compartimentul „Administrarea disciplinei”, este preluată din Planul de învățământ la Domeniul de formare corespunzător, aprobat în ordinea stabilită.

⁵ Se indică forma de evaluare finală a disciplinei

**IV. UNITĂȚI DE CONȚINUT ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE
TEME DE STUDIU (TNR, 12, bold)**

	Tema	ore			
		curs	seminar e	lecții practice (după caz)	lucrul individua l
1.	Generalități privind dreptul contravențional	4	2	-	2
2.	Preliminarii privind legea contravențională și aplicarea ei	4	2		4
3.	Contravenția – unicul temei al răspunderii contravenționale	2	2	-	6
4.	Răspunderea contravențională	2	2	-	6
5.	Sistemul sancțiunilor contravenționale și regulile de aplicare a lor	4	2	-	6
6.	Procesul contravențional	4	2	-	6
7.	Constatarea și examinarea faptei contravenționale	4	4		6
8.	Probele și modalități de administrare	2	2	-	6
9.	Măsurile procesual de constrângere și de siguranță aplicate în procesul contravențional	4	4	-	6
10.	Proceduri simplificate de constatare și examinare a contravenției	2	2	-	6
11.	Căile de atac în materie contravențională	2	2	-	6
TOTAL		34	26	-	
Total ore		60 ore			60 ore
		120 ore			

V. CONDIȚIONĂRI SAU EXIGENȚE PREALABILE (TNR, 12, bold)

Studierea disciplinei „Drept contravențional” se va face după însușirea disciplinelor „Teoria generală a dreptului”, „Drept constituțional”, „Protecția juridică a drepturilor omului”, „Drept administrativ”, „Organele de ocrotire a normelor de drept” și „Drept penal (partea generală)”.

În cadrul aceste-i discipline se studiază legea contravențională, contravenția drept unicul temei al răspunderii contravenționale, particularitățile răspunderii și a sancțiunii contravenționale, particularitățile procesului contravențional, probele și modalitățile de administrare; măsurile procesuale de constrângere și de siguranță aplicate în procesul contravențional, constatarea și examinarea faptei contravenționale, căile de atac în materie contravențională și practica judiciară și cea extrajudiciară în materie contravențională.

În acest context, studentul acumulează cunoștințe teoretice și deprinderi practice necesare unui funcționar/reprezentant al unei autorități publice care poate soluționa în limitele competenței sale, cauze contravenționale în modul prevăzut de Codul contravențional al Republicii Moldova.

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUTURI (TNR, 12, bold)

TEMA 1.		
Obiective	Unități de conținuturi	Metode de predare și învățare ⁶
➤ să definească și să explice noțiunea de.... ➤ să descrie importanța..... ➤ să descrie bazele metodologice și științifice ale ➤ să definească drepturile și obligațiile..... ➤ să explice structura și funcțiile de bază	Noțiunea, scopul și importanța..... Studiul despre obiect și metoda cercetării..... Clasificarea generală a..... Instituțiile de..... Structura și funcțiile de bază a instituțiilor de..... Rolul și atribuțiile de bază a..... Baza juridică Esența și particularitățile.....	- Prelegere interactivă cu suport electronic; - Brainstorming; - Demonstrație; - Dezbateri; - Explicație; - Conversație; - Problematizare; - Jocuri de roluri; - Mozaicul; - Panelul de experți; - Asaltul de idei (brainstorming); - Studiu de caz etc.
TEMA 2.		
Obiective	Unități de conținuturi	
➤ să explice importanța..... ➤ să determine conținutul și obiectele de studiu..... ➤ să determine metodologia efectuării..... ➤ să stabilească regulile și modalitățile..... ➤ să cunoască regulile de..... ➤ să definească și să diferențieze.....	• Clasificarea..... • Pregătirea materialelor pentru..... • Aprecierea..... • Expertize criminalistice complexe. • Unele erori posibile ale expertizelor criminalistice.	- Prelegere interactivă cu suport electronic; - Brainstorming; - Demonstrație; - Dezbateri; - Explicație; - Conversație; - Problematizare; - Jocuri de roluri; - Mozaicul; - Panelul de experți; - Asaltul de idei (brainstorming); - Studiu de caz etc.

⁶ Lista metodelor nu este una exhaustivă și se completează la alegerea titularului disciplinei în funcție de specificul tematicii și finalităților de studiu.

**VII. SUGESTII PENTRU ACTIVITATEA
INDIVIDUALĂ A STUDENȚILOR⁷ (TNR, 12, bold)**

Nr.	Teme/sarcini	Forme interactive utilizate	Criterii de evaluare	Număr de ore
1.	Caracteristica juridică a contravenției	1. Referate 2. Rezumate. 3. Lucrări de domiciliu	- prezentarea rezultatelor; - participarea la ședințele cercului științific studentesc.	10 ore
2.	Particularitățile aplicării a două sau a mai multor sancțiuni de către același agent constatator.	Publicarea în reviste științifice	- elaborarea articolelor; - participarea la mese rotunde.	10 ore
3.	Rezolvarea studiilor de caz	Lucru în grup Dezbateri Concurs	- prezentarea rezultatelor; - elaborarea discursului.	10 ore
4.	Huliganism nu prea grav (art. 354 Cod contravențional)	Dosar contravențional în baza studiului de caz	- întocmirea actelor procesuale - luarea deciziei - prezentarea rezultatelor;	20 ore
5.	Analiza și relevarea curențelor tehnico-legislative din Codul contravențional	Realizarea de propuneri de lege ferenda în vederea înlăturării curențelor identificate și prezentarea lor în cadrul cercurilor științifice, conferințelor și a altor activități științifice.	- prezentarea rezultatelor	10 ore
Total ore pentru lucrul individual conform planului de învățământ				60 ore

⁷ Sugestiile oferite sunt exemple specifice disciplinei „Drept contravențional”

VIII. TEMATICA REFERATELOR/ LUCRĂRILOR DE DOMICILIU (TNR, 12, bold)

pentru lucru individual
la disciplina „Drept contravențional”

1. Obiectul de studiu al dreptului contravențional;
2. Aspecte comparative privind reglementarea Dreptului contravențional;
3. Noțiunea de lege contravențională;
4. Scopul legii contravenționale;
5. Corelația dreptului contravențional cu alte ramuri de drept;
6. Principiile dreptului contravențional;
7. Izvoarele dreptului contravențional;
8. Sistemul legislației contravenționale în Republica Moldova;
9. Interpretarea legii contravenționale;
10. Metodele, rezultatele și limitele interpretării legii contravenționale;
11. etc.

CERINȚE înaintate față de forma și conținutul referatului/lucrării de domiciliu⁸:

1. **Volumul** referatului nu mai mic de 8-12 file scris de mână/tapate
2. **Foia de titlu:** Ministerul, Academia, Facultatea, Catedra, Tema, a elaborat, conducător științific, localitate și anul (Chișinău 2021)
3. **Cuprinsul** (planul)
4. **Introducerea:** aproximativ 1 pagină, se evidențiază actualitatea și importanța problemei cercetate legătura cu specialitatea
5. **Conținutul:** structurat în paragrafe și eventual subparagrafe;
 - în conținutul lucrării trebuie de abordat problema sub aspect comparativ (între diferite ramuri de drept, diferite legislații, diferite practici internaționale etc);
 - lucrarea trebuie să conțină o analiză detaliată a subiectului supus investigării.
6. **Concluzii generale și recomandări** (aproximativ 1 pagină)
7. **Referințe bibliografice:** nu mai puțin de 5 surse
8. **Trimiteri:**

I variantă permisă în text după citat, ex.: [9. p.199]

II variantă permisă în subsol, ex.: 1. Iu. Odagiu, V. Todica Expertize judiciare Chișinău: Știința, 2003.

p.199.

NOTĂ* Tematica referatelor/lucrărilor de domiciliu propusă *supra* nu are un caracter exhaustiv, studentul fiind în drept să propună și alte teme, cu condiția aprobării exprese din partea titularului disciplinei.

⁸ Cerințele propuse față de forma și conținutul referatului/lucrării de domiciliu sunt cu titlul de recomandare. Titularul disciplinei este în drept să stabilească propriile cerințe în corespundere cu disciplina, efectivul, tematica, metodele de predare etc.

**IX. METODE DE EVALUARE
A COMPETENȚELOR STUDENȚILOR (TNR, 12, bold)**

Nr. d/o	Tipul de evaluare	Metode de evaluare/realizare	Ponderea și importanța relativă a diferitor etape și modalități de evaluare
1.	Evaluări curente (continue)	Teste grilă/teste combinate prin intermediul platformei Moodle ⁹ .	Nota semestrială constituie 60% din nota generală la forma de învățământ cu frecvență sau 50% din nota generală la forma de învățământ cu frecvență redusă și se calculează ca medie aritmetică dintre: a) media notelor obținute la evaluările curente; b) media notelor obținute în cadrul evaluărilor periodice; c) nota/media pentru lucrul individual.
2.	Evaluări periodice	Una/două ¹⁰ sesiuni de evaluare periodică. Test combinat și studiu de caz.	
3.	Lucrul individual	Elaborarea și întocmirea dosarelor contravenționale	
4.	Evaluări semestriale (sumativă/la examen)	în formă orală, scrisă, combinată	Examenul de finalizare a unității de curs/modulului 40% din nota generală la forma de învățământ cu frecvență sau 50% din nota generală la forma de învățământ cu frecvență redusă

X. SUBIECTE PENTRU EXAMEN (TNR, 12, bold)

la disciplina
Drept contravențional

1. Redați noțiunea, scopul, sarcinile și interpretarea legislației contravenționale;
2. Redați delimitarea legislației contravenționale de legea contravențională;
3. Redați noțiunea de aplicare a legii contravenționale;
4. Descrieți specificul aplicării legii contravenționale asupra persoanei;
5. Descrieți specificul aplicării legii contravenționale în timp;
6. Descrieți specificul aplicării legii contravenționale în spațiu;
7. Definiți răspunderea contravențională;
8. etc.

⁹ Evaluările curente se efectuează în cadrul orelor practice, de laborator, a seminarelor prin diverse modalități stabilite de către titularul unității de curs/modulului. Metodele de evaluare se vor indica în tabel în corespondere cu specificul disciplinei, la discreția titularului/responsabilului pe disciplină.

¹⁰ Numărul de evaluări periodice se va decide în funcție de numărul de ore. Dacă numărul de ore pe disciplină permite se vor efectua două evaluări.

XI. BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ (TNR, 12, bold)

OBLIGATORIE (TNR, 12, bold)

Acte normative

1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.1 din 12.08.1994.
2. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24.10.2008. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 3-6 din 16.01.2009;
3. Codul de procedură penală al Republicii Moldova, adoptat la 14.03.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 248-251 din 05.11.2013;
4. Legea Republicii Moldova cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012. În: Monitorul Oficial nr. 42-47 din 01.03.2013;
5. Legea Republicii Moldova privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc nr. 218 din 19.10.2012. În: Monitorul Oficial nr. 254-262 din 14.12.2012;

Literatură de specialitate

1. Trofimov Ig., Crețu A. Drept procesual contravențional. Chișinău: Cartea Militară, 2017;
2. Guțuleac V. Tratat de Drept contravențional. Chișinău: ULIM, 2009;
3. Furdui S. Dreptul contravențional. Chișinău: Cartier Juridic, 2005.
4. Hotca M. A. Drept contravențional: partea generală. București: Editas, 2003

SUPLIMENTARĂ (TNR, 12, bold)

Acte normative

1. Legea Republicii Moldova cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții nr. 185 din 11.09.2020. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 259 din 09.10.2020;
2. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ridicare, transportare, depozitare și restituire a mijloacelor de transport în cadrul procesului contravențional nr. 557 din 18-06-2018. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 210 din 22.06.2018.

Literatură de specialitate

1. Poenaru Iu. Regimul juridic al contravențiilor. București: Lumina Lex., 2002;
2. Guțuleac V. Rolul și locul dreptului contravențional în sistemul național al dreptului. În: Revista națională de drept, nr. 1, Chișinău, 2015, p. 7-14.

Anexa nr. 1 Referințe privind proiectarea competențelor specifice disciplinei academice¹¹

Tabelul 1. Domeniul/competența de cunoaștere și înțelegere

Nr.crt.	Categoriile de competențe specifice disciplinei academice (generale)	Competențele specifice pentru unitatea de învățare/concepte operaționale
1.	<i>Competența de receptare și interiorizare</i>	- Identificarea de noțiuni, fenomene, procese, relații ; - definirea unor noțiuni; - observarea unor fenomene; - enumerarea unor fapte, fenomene, procese etc.; - reproducerea unor definiții, texte etc.; - culegerea de date, informații etc.; - descrierea faptelor, fenomenelor, proceselor etc.; - evidențierea faptelor, fenomenelor, proceselor etc.

Tabelul 2. Domeniul/competența de aplicare-operare cu entități de cunoaștere

Nr.crt.	Categoriile de competențe specifice disciplinei academice (generale)	Competențele specifice pentru unitatea de învățare/concepte operaționale
2.	<i>Competența de prelucrarea primară a datelor/informațiilor, observărilor</i>	- Analiza și sinteza; - compararea și discriminarea; - stabilirea unor relații; - categorizare și clasificare; - inducție, deducție; - investigarea; - explorarea; - experimentarea; - rezolvarea exemplurilor simple.
3.	<i>Competența de modelare și algoritmizare</i>	- construirea schemelor, modelelor; - aplicarea schemelor, modelelor algoritmilor; - rezolvarea de probleme prin modelare și algoritmizare; - anticiparea unor rezultate; - reprezentarea datelor; - structurarea; - modelarea; - transpunerea.
4.	<i>Competența de exprimare și argumentare</i>	- descrierea unor procese, fenomene, sisteme; - generarea de idei, concepte, soluții; - argumentarea unor enunțuri; - demonstrarea; - interpretarea; - ilustrarea; - relatarea; - explicarea.
5.	<i>Competența de prelucrare secundară a rezultatelor, datelor, observațiilor</i>	- concluzionarea; - evaluarea rezultatelor; - analiza sistemică a unor date, fenomene, procese; - elaborarea de strategii; - relaționarea între diferite tipuri de

¹¹ Nina Brînză și alții., **Cadrul de referință al curriculumului universitar**, Min. Educației al Rep. Moldova. – Chișinău: CEP USM, 2015, p. 33-35.

		reprezentări; • producerea de noi idei; • extrapolare; • extindere; • abstractizare; • apreciere; • realizarea.
--	--	---

Tabelul 3. Domeniul/competența de integrare și transfer

Nr.crt.	Categoriile de competențe specifice disciplinei academice (generale)	Competențele specifice pentru unitatea de învățare/concepte operaționale
6.	<i>Competența de integrare</i>	• Generalizarea și particularizarea; • optimizarea; • transpunerea; • transferarea; • adaptarea și adecvarea la contexte; • planificarea/proiectarea; • gestionarea; • cercetarea individuală și în grup; • conceptualizarea; • rezolvarea studiilor de caz, a situațiilor-problemă; • luarea de decizii; • comunicarea eficientă.